

Aan ECS

Ter bespreking: 28 mei 2020

Betreft: Noodmaatregel oorlogsmusea vanwege gedwongen sluiting Coronavirus

Inleiding

Afgelopen maandag 25 mei spraken wij over de vormgeving van een noodmaatregel om de oorlogsmusea en de herinneringscentra 40-45 te steunen vanwege de nood waarin zij verkeren vanwege het coronavirus.

Hierbij een voorstel met uitwerking, graag ontvang ik jullie reactie.

Doelgroep

De oorlogsmusea verbonden aan de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45 met uitzondering van de herinneringscentra.

Met de herinneringscentra heeft VWS een instellingsubsidierelatie, binnen die relatie worden voor die centra maatregelen in het kader van de noodsteun genomen.

De noodsteun is bedoeld voor de 10 musea die lid zijn van de overkoepelende stichting Musea en herinneringscentra 40-45. Er is gekozen voor deze groep oorlogsmusea en niet voor alle oorlogsmusea in Nederland:

- omdat het hier de grootste oorlogsmusea van Nederland betreft : allen > 20.000 bezoekers per jaar;
- omdat deze musea lid zijn van de museumvereniging waarmee een basiskwaliteitsniveau is gegarandeerd;
- omdat deze musea zich georganiseerd hebben in de SMH vanwege een gezamenlijke kwaliteitsontwikkeling op terrein van educatie over WOII en digitalisering van hun collectie (collectiebeheer);
- Deze musea als enige toegang hebben tot de subsidieregeling van het Mondriaanfonds voor verbouwingen en nieuwbouw (daarmee toont VWS zich ook verantwoordelijk voor deze musea);
- omdat in een tijd van schaarste keuzes moeten worden gemaakt. Niet elk museum kan financieel ondersteund worden.

Maatregel

Uitgangspunt is dat we op korte termijn de SMH-instellingen en de HC's in nood vanwege gedwongen sluiting covid-19 helpen door de gederfde inkomsten te compenseren. Voor de HC's gebruiken we de beslisboom corona (3b).

Voor de overige 10 SMH-instellingen stel ik de onderstaande constructie voor. Deze is snel uit te voeren en vraagt beperkte uitvoeringskosten. Bovendien komt het tegemoet aan uitgangspunten 'niet te ingewikkeld', 'voor lediging eerste nood' en 'in vertrouwen'.

Voorstel:

- Verstrekken financiële middelen in de vorm van een activiteitsubsidie aan de SMH. De activiteit is 'het niet ontvangen van entreegelden in de periode 12 maart -1 juni 2020 als

gevolg van de gedwongen sluiting vanwege Covid-19 door de 10 aangesloten oorlogsmusea'. Alternatief: 'het in leven houden van de 10 oorlogsmusea georganiseerd in de SMH'.

- We verstrekken de subsidie aan de SMH als koepel van de oorlogsmusea. Voordeel is dat de 10 oorlogsmusea geen objectnummer hoeven aan te vragen, dat vraagt doorlooptijd, ook voor VWS de laagste uitvoeringskosten). In de verleningsbrief aan de SMH is per museum omschreven welk bedrag het museum ontvangt.
- SMH dient een subsidieverzoek in met opgave bezoekersaantallen per instelling en prijs toegangskaartje. Of alternatief: SMH biedt overzicht werkelijk gederfde kosten aan. (zie ook onder bij vormgeving berekening P en Q)
- Subsidie geldt voor de gederfde inkomsten van sluiting vanwege Corona: half maart tot 1 juni.
- Looptijd project: een paar dagen: indiening vlak na of aan het eind van de periode dat het museum dicht is. Met de redenering dat op die dag de gederfde inkomsten over de achterliggende periode x-bedrag is en dus bekend zijn. (activiteit loopt door omdat het nog steeds de gederfde inkomsten zijn).
- Vaststelling kan onmiddellijk plaatsvinden omdat de opgave van het aantal gederfde inkomsten bij de subsidieaanvraag is gevoegd.
- Basis is P&Q.

N.B. We moeten dit uiteraard ook nog bespreken met de SMH.

Berekening P&Q (aantal kaartjes en prijs van het kaartje)

Discussie hier is gaan we uit van normbedragen of van werkelijke kosten. Normbedragen lijken beter te passen bij P*Q financiering.

- Berekening P: Aantal kaartjes . Vormen:
 - Aantal kaartjes berekenen op basis van gemiddelde bezoekersaantal in afgelopen twee jaar in dezelfde periode.
 - Alternatief: jaarlijks aantal bezoekers delen door periode en corrigeren voor de factor meidagen waar dubbel zoveel bezoekers komen.
 - Alternatief: ontvangen opgave instellingen aan SMH door instellingen laten relateren aan aantal kaartjes.
- Berekening prijs kaartjes Q. Ook hier is discussie gaan we uit van normbedragen of van werkelijke kosten. Normbedragen lijken beter te passen bij P*Q financiering.
 - Werkelijke prijs toegangskaartje per instelling
 - Alternatief: gewogen gemiddelde toegangsprijs uitrekenen door aantal bezoekers en prijs kaartje per instelling
 - Alternatief: 90% werkelijke prijs kaartje (vergl met generieke maatregel loonkostensubsidie).
- SMH kan in de aanvraag een beperkt bedrag aan uitvoeringskosten opvoeren. (maken inventarisatie en uitbetalen van bedragen).

Pm Staatssteun. Ijn is of aansluiten bij OCW of voortouw nemen, maar wel graag samen optrekken: vraag staat uit bij OCW (zie ook onder OCW)

Beschikbare middelen: Inmiddels zijn er op het bestedingsplan Dmo middelen gereserveerd. Vfonds heeft toegezegd ook (10)(1c) beschikbaar te willen stellen.

Alternatieve vormen

- Subsidiëring P*Q van musea afzonderlijk, dus niet via SMH. Kost veel meer uitvoeringstijd.
- Voorschot met een terugbetalingsvoorwaarde voor (5 jaar). Mocht je er niet uitkomen dan kan het verlengd worden. Dan is de bijdrage geen gift, maar een soort lening. Kan ook via SMH maar is wel ingewikkelder. Zou toch alle 10 afzonderlijk moeten.
- Uitvoering door het Mondriaanfonds. Mondriaanfonds moet in overleg met ons een subsidieregeling ontwerpen. Dat kan maar kost wel even tijd. Bovendien moeten de middelen worden overgeboekt naar OCW en OCW moet opdrachtbrief schrijven aan MF. Dat kost ook tijd. (is een mogelijke terugvaloptie). NB Mondriaanfonds is inderdaad een zbo van OCW.
- nadeelcompensatie. Die is niet van toepassing omdat niet aangetoond kan worden dat deze 10 musea zwaarder worden getroffen door de maatregelen dan de andere oorlogsmusea of musea.
- Via begrotingswet of artikel AWB: liever niet deze weg bewandelen.

Wat doet OCW

Kamerbrief over uitwerking staatsteunmaatregelen laat op zich wachten. Wordt nu woensdag 27 mei verwacht. Verwachting is dat onze musea hier niet of nauwelijks iets aan hebben.

Lijn OCW:

- de instellingen die direct van OCW subsidie krijgen (BIS-instellingen) worden direct gecompenseerd (vergelijkbaar met onze lijn van de HC's).
- Grote regionale musea worden gesteund mits er matching is van provincie en gemeenten. Voorwaarden: unieke collectie, geregistreerd in museumregister, 100.000 bezoekers per jaar.
- Mondriaanfonds zelf zal (10)(1c) verspreiden over kleine musea: regeling nog niet gemaakt.

Staatsteun OCW: vraag staat uit. Nog geen antwoord op gehad.

Vraag is nog hoe samen met het Vfonds de steun kan worden gegeven. Eventueel kan het Vfonds op dezelfde wijze als wij de middelen beschikbaar stellen.